

Előfizetési árak:

estén vagy házhöz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területen-
 ként 8 fillér.
 Nyilttér és magán-
 érdekű közlemények
 soronként 40 fillér.

Megjelenik
 minden nap, az ün-
 nepek és vasárnapok
 kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Pártegység.

Debreczen, aug. 29.

Mióta Széll Kálmán miniszterelnök megteremtette a parlamenti békét s a szabadelvű pártot a nemzeti párt tagjaival kibővítette, állandó témája az ellenzéki politikusoknak a szabadelvűpárt egységéről, elemeinek összeforrásáról különféle variációkban értekezni. Sokan tudni vélik, hogy ez a forrási processus még most sem ment végbe s hogy a szabadelvűpárt újabb és régi elemeinek megkülönböztetése arra enged következtetést, hogy a párt kebelében még mindig vannak bizonyos ellentétek, melyek kiegyenlítése egyhamar nem remélhető.

A szabadelvűpárt egysége felett megindult ezen találgatásoknak tápot adott legújabbán Láng Lajos nagybányai beszámolója, mely figyelmeztetést tartalmaz a párt tagjaihoz a szükséges összetartás megővése tárgyában.

A ki figyelemmel kíséri e találgatások mibenlétét, könnyen megtalálja a forrást, melyre azok visszavezethetők. A szabadelvűpárt egységének fennállását ugyanis azok szeretik kétségbe vonni, kiknek érdekében áll, hogy a közelgő vá-

lasztások előtt hirdettessék a párt felbomlásának lehetősége. S hogy kiknek áll érdekében, hogy e felbomlás lehetőségét minél szélesebb körben terjesszék, annak kitalálásához nem kell valami különös divináció.

A magyarországi parlamenti viszonyok sajátságos természetéből folyik, hogy a kormányválságot nem követi egyszermind elvi rendszerváltozás, a hatalom birtokosai rendszerint azon párt kötelékéből kerülvén ki, mely az előbbi kormányval azonos elvi alapon állott, miután Magyarországon ez idő szerint csak egyetlen kormányképes párt képzelhető és még kilátás sincsen arra, hogy más párt elvi gyakorlati megvalósulást érhesse. Ez a kétségbe nem vonható körülmény oka aztán annak, hogy valahányszor kormányváltozás következik be, ez a szabadelvűpárt életében mindannyiszor bizonyos hullámozást idéz elő, melyet a volt regime embereinek kiválása s az elégedetlenek mozgalma jellemez. Minden kormányváltozás tehát a párt kebelében eszközöl ujitást s mert az új kormány új elemeket jelent a pártéletben, készen van ilyenkor a jövődőlés, hogy a különféle árnyalatok összekeverülése a párt egységét gyengíti s hogy

épen ezért küszöbön áll a szabadelvűpárt felbomlásának lehetősége.

A Széll Kálmán miniszteriumának megalakulása épen ilyen fejlődési mozzanatokon ment keresztül s azt ugyanilyen kombinációk kísérték. A volt nemzeti párt tagjainak beolvadásában különösen ellenzéki részről igen erősen szeretnek kételkedni s a régi regime hívei e kétely megerősítésén nagyon is buzgón fáradoznak s megindult az új kormány ellen az ostrom azzal a jelszóval, hogy a szabadelvűség veszélyeztetve van.

Ezeknek a támadásoknak azonban komolyabb következményei nincsenek. A szabadelvű párt egységét semmiféle veszély nem fenyegeti.

Mert elvi ellentét a párt tagjai között nincsen és ha vannak számottevő tényezők, kik a liberális elvi álláspontján állva, elégedetlenségüknek adnak kifejezést, ez az ellentét nem elvi, hanem személyi momentumokra vezethető vissza s nem a párt kebelében állanak fenn, hanem azon kívül találhatók. És ha Láng Lajos szükségesnek tartotta a pártegység hangsúlyozását, ez nem azért történt, hogy magában a pártban állapítottak volna meg differenciákat, hanem azért, mivel ez a kiváló politikus

TÁRCZA.

Az amazonok.

Irta: Szini Péfer.

Még a hajnal derengő világossága el üzte az éj homályosságát. A város lakói nyugodtan szenderegtek még ágyaikban s az utcákon halotti esend terült el. Csúpan az örök egyhangú léptei kopogtak végig néha a főutcán, de hirtelen elcsendesült ez is.

A sötét homályban, melynek fátyolát még feketébbre festette a kelet felől feltoló sűrű felleg, egy alak tűnt elő a mellékutczából és gyorsított léptekkel sietett a városháza felé.

Ki ismerne rá a szemvakító sötétségben? Ki gondolná, hogy az izmos, tagbaszakadt férfi, kit csak nemrég választottak meg főbíróul, e nyugalomra szánt órákban is lelki tűnődéssel van tele, ugyannyira, hogy súlyos, nehéz gondolatai elűzik szeméiről a jótékony álmot.

Pedig ő siet el ott, Keresztes István főbíró uram. Észrevétlenül hagyja el az otthonlevőket, nehogy kora felkelésével aggodásba ejtse hűségese hitvestársát és gyöngéden szeretett szép leányát.

De zsarok ur am a muszáj és abban a korban, melyből e történetet jegyeztem le, nagyon megszokott szó volt ez Debreczenben. A vadszívű török úgy járt a városra, épen mint a jóvizű kutra szokás. Most ez, majd az kellett és a sokat sanyargatott város népének akarva, nem akarva, teljesítenie

kellett a török pasa — sokszor nagyon is elkésérti — kívánságait, ha azt akarta, hogy háza fedele alatt békességben maradjon.

Nem is igen kaptak ám ez időben a főbírószágon, sőt a szenátorságból is szívesen kimenekült, a ki csak tehette. Nehéz idők voltak azok nagyon. Gyötrelmes órák, keserves szenvedések szomorú napjai váltogatták egymást benne. A ma élő nemzedék igazán eltűnődhetik rajta, hogy ez a szép, minden ízében magyar alföldi város el nem törültetett a föld színéről.

Szerencse, hogy a szerencsétlen idők bátor, edzett férfiakat teremtettek, akik életükkel, vagyonukkal nem törődve, védelmezték meg a várost nagy bölcseséggel és szilárd kitartással. A szenvedés ellenállóbbá tette őket a bajok iránt, a török furfangot ügyesen alkalmazott furfanggal játszották ki és amikor a város megmentéséről volt szó, gazdag és szegény megoldotta erszényét, hogy a fenyegető veszedelmet elhárítsa a város felől és a vérszomjas pasa kívánságát teljesíthesse.

Ugy volt ez most is. Alig mult egyik veszedelem el, jött utána a másik, még súlyosabb. Inségverte nép sűrű könyhullása vizenyőssé tette a sívó homokot, mely szürke fellegekben szállt végig a város utcáin. Hanem azért csak nem vészett ki a régi bátorság. Törünk, de nem hajlunk! ez volt a jelszó.

Keresztes István főbíró uram ruár több-izben adta jelét az ő mély belátásának és megfontolt intézkedéseinek. Az ő tapintatos eljárása már több veszedelmet elhárított a

város felől. Tudott parancsolni, ahol kellett, de kért, könyörögni is, ha a szükség úgy hozta magával.

A török basa nem is haragudott reá, sőt titkon rokonszenvezett a daliás természetű, őszinte, nyilt arcú férfival. Nem is igen zaklatta, csak épen akkor parancsolt rá, mikor katonáinak már nem volt mit enni. Ámbár ez a szűkölködés gyakran bekövetkezett, mert nagyon is falánkok voltak azok a török katonák. A debreczeni asszonyok által dagasztott fehérbélű kenyér meg nagyon is ízlett nekik.

Keresztes főbíró uram ki is teljesítette a sarcolóknak az élelem sörját és a Hadház alatt letelepedett csaszok nem igen éreztek szükségét. Birta Debreczen élelmiszereit, csak épen pénz dolgában volt nagyon megszorulva.

Hanem egyszer csak elrendelte a kegyelmes szultán ezt a jószívű pasát s küldött helyette egy másikat a cserkesz származású Ogli pasa képében, akinek első dolga is az volt, hogy katonáit Debreczen alá vezette és onnan zaklatta velük a szerencsétlen népet.

Ogli pasa különben gyönyörű szép szál férfi volt. Cserkeszszármazású lévén, nem sokat hederített a ráérőszakolt mohamedán hitre. Szerette a jó bort, a jó laczipecsenyét s bizony még azt is megtette, hogy éjnek idején magyar leventének öltözve belovagolt a városba s egy egy mulatóhelyen kedvére kitombolta magát.

Egyizben nappal is bevételt a városba ilyen öltözetben s épen egy lakodalmi me-nettel találkozott. Rengeteg nép kísérte az

ugy vélte, hogy Ausztriának jelenlegi desolált helyzetében állásunk a monarchiában és maga a monarchia nagyhatalmi állása megköveteli, hogy egy gyenge s pártokra szakadt Ausztriával szemben egy erős és egységes Magyarország álljon, mely megmutassa, hogy a monarchia ereje hazánkban van, mely képes is, akár is súlyának érvényt szerezni.

És e szempontból van különösen szükség ma a szabadelvű párt többször hangoztatott egységére, mely egyszersmind a magyar nemzet egységét, erejét és összetartását jelenti, nem is említve, hogy a nemzetiségeknek eddigi passzivitásukból kilépése arra ösztönöz bennünket, hogy oda hassunk, mikép a magyar állameszme erejét egy hatalmas liberális kormány képviselje, mely egységes pártra támaszkodhatik.

És ha elvi ellentét a párt tagjai között fel nem található, félreértés nem fogja megzavarni annak eredményes működését s a gyanúsítások semmi befolyással nem lesznek a párt egységére és a nemzet szabadelvű részének gondolkodására. Nem ijedünk meg a mumustól, mely a reakció rémképével akar hatni a könnyenhívők fantáziájára. S valamint Magyarországon más kormány, mint szabadelvű, ezidő szerint nem képzelhető, épen úgy nem képzelhető az sem, hogy ez a párt a legközelebbi választások alkalmával kisebbségben maradjon, mikor mindazok a tényezők, melyek a szabadelvűségnek a nemzet gondolkodására s ítéletére hatással vannak, ma még sokkal inkább összehatnak, mint az előbbi választások alkalmával.

A liberális erejében s a párt

egységének tudatában azonban nem szabad elbizakodnunk. Nem szabad, hogy az aktiv politikai vezetést kezeink közül kiengedjük s nagyon tévednek a szabadelvűpárt azon tagjai, kik a választási rendszer újjáalakulását úgy magyarázzák, hogy most már a szabadelvű párt tétlenül s összedugott kézzel hagyja az ellenzéket korteskedni s tilos vagy nem tilos uton propagandát szervezni. Ellenkezőleg. A tiszta választások elve nem jelenti a laissez faire laissez passer kényelmes nembánomságát, hanem azt, hogy a párt ne engedje a törvénytelen eszközök felhasználását az ellenzéki pártoknak sem s öröködjék a felett, hogy a választási elv tisztasága minden párton megőriztessék. És azt jelenti az új választási törvény, hogy annak aegise alatt az elvek erejével hassunk oda, hogy a nemzet többségét meggyőzzük a felől, miként országunk fejlődése, jövője biztosítása csak a liberális politika fentartásával érhető el. Egységben az erő. A szabadelvűpárt megmutatta, hogy valahányszor szüksége volt a nemzetnek arra, hogy tömörüljön egy cél megvalósítása végett, tud lelkesedni és összetartani. Az egységes magyar nemzeti állam jövőjének biztosítása egyedül a liberális követése mellett érhető el: ez az igazság tartotta fenn eddig s ez fogja megtartani ezután is a szabadelvűpárt egységét.

Uzsora és kivándorlás. Ez a két dolog tudvalevőleg szoros összefüggésben van egymással. A kivándorlás ott ölt nemzetpusztító arányokat, ahol az uzsora szabadon garázdálkodva, tönkreteszi a kisbirtokost, koldus-botot ad a föld népe kezébe. Tanubizonyosság erre az elnéptelenedett Felső-Magyarországra. Ez a két körülmény már ko-

rábban erőlyes akcióra készítette a kormányt. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter Egán Edét küldte ki a hazafias ruthének megmentésére, aki tiszteletre méltó, lelkes buzgalommal — az uzsorások barátainak támadásai dacára — sikeresen oldja meg nehéz feladatát. A belügyminiszter a esendőséget utasította az uzsorás szövetszettek megdöbentő visszaéléseinek kinyomozására. Ez akciónak folytatásaként a földművelésügyi miniszteriumban most nemcsak a telepítési törvényjavaslat előkészítésén dolgoznak, de a kivándorlás megszüntetésének kérdését is alaposan tanulmányozzák. Az igazságügyminiszteriumban szintén szorgosan folyik a munka az uzsora törvény módosítása, illetve szigorítása tárgyában. Mind a két munkának alapja Egán Ede földművelésügyi és Sélley Sándor belügyminiszteri tanácsosnak a felvidéken szerzett tapasztalataik alapján készült külön-külön emlékirata.

A debreczeni Zenede.

Debreczen, augusztus 29.

A debreczeni Zenede idestova negyven esztendő óta működik fáradhatatlanul, zajtalanul és áldásosan. Vezetői ez idő alatt ügyét öntudatosan vitték előre s a célt: fejleszteni, tanítani a zenét — nem tévesztették el egy pillanatra sem. Egész gárdáját nevelte fel, az intézet a Zenei talentumoknak s a hálás növendékek ezrei gondolnak szeretettel édes érzéssel e zenedére, mely bennük fejlesztette és kifejtette a művészet szeretetét, csodálatos összhangot teremtve lelkükben, mely Goethe szerint „kihat a szivből s felveszi a világot szivébe“.

A zene hasonló a szellemi fürdőhöz. A beteg lélek felüdül a zene hangjaira s az egészséges ember elfeledi a symptomák mellett az élet kisebb-nagyobb bajait. Sőt nem nagyitunk, ha azt mondjuk, hogy a zene ima, mely az embernek örömeiben és bánátaban saját érzelme visszhangját adja megnyugvásul és vigaszul. Van a zenében bánat és vigasztalás, öröm és fájdalom, lemondás és remény, való és költészet, a beteg meggyógyul hallatára, a megöszült agg néhány pillanatra megifjodik tőle, nyomában zengő érzelmek keletkeznek szivünkben, hatása alatt megtanulunk érezni, szeretni, a nemesért s a szépért lelkesedni.

uj párt a Nagytemplomtól a Csapó-utca felé. Ogli pasa ott állt az utcasarkon. Deli termetén csak úgy feszült a magyar ruha. Ugyan ki gondolta volna, hogy ő lenne a várost oly kegyetlenül serezőlő török pasa? Nézte a menetet és gyönyörrel legeltette szemét a mellette elhaladó szép leányokon.

A menyasszony mellett haladt egy sugartermetű, éjhajú szép leány, kinek gyönyörűsége csillogott a drága ékszerektől. Ogli pasa tekintete odatapadt e feltűnő szépségű leányra. Azt sem tudta, kicsoda, de érezte, hogy szive környékét kellemes melegség árasztja el. Alig-alig tudta magát visszatartani, hogy oda ne rohanjon hozzá.

Mikor a menet elhaladt, ott állt még egydeig merően egy helyben. Kezét szivére szoritotta, mintha szüntetni akarná forró zakatolását. Majd szomorú lehangoltság fogta elő. A szultán kegyence érezte, hogy szive rabságba került. Azt a barnapiros arcot, sötét tekintetű gyémántszemeket nem tudta kiüzni elméjéből.

Visszatért seregéhez, de nyomott kedélyhangulata nem hagyta el. Még éjjel is álmatlanul fetrengött sátrában, folyvást azzal az elbűvölő szempárral tusakodva, mely oly mélységesen epesztő fájdalommal töltötte meg szivét.

Reggel, hogy bágyadt szemét felnyitotta, radikális megoldását találta ki a dolognak. Leült és levelet írt a főbíróhoz ezimézve. Alig, hogy a főbíró megjelent a tanácssteremben, a küldött esausz kézbesítette neki.

Keresztes István uram nem volt félénk

ember, hanem mikor a esausz a kezében tartott levéllel meglátta, elfehéredett az arca, a szive hevesen kezdett dobogni. Tudta már előre is, hogy abból a levélből nem lehet valami örömdetést kiolvasni.

Bement a tágas terembe, leült az asztalhoz és elővette a levelet, Olvasta erős szivdobogással a következő sorokat:

„Te hitetlen gyau!

Ezennel megrendelem neked, hitetlen eb, hogy füleidet kinyissad és meghallgasd parancsolatomat. Tegnap ott voltam városotokban. Valami lakadalmat csináltatok, mert nektek mindig telik pénz a mulatságra. Ott láttam egy tündérkertbe illő szép virágot, egy leányt, ki a menyasszony jobbán haladt gyönyörű pártával fején. Meghagyom neked hitetlen eb, hogy e leányt holnap estig hozzám elszállítsad, mert különben tested vadállatok martaléka leszen és városodban kő-kövön nem marad.

Én, Ogli pasa, a szultán kedvence, parancsolom ezt neked, a szultán nevében, kinek Allah növelje nagyra szakállát“.

Keresztes István főbíró uram bámult előbb a levélre, mint valami csodás szörnyetegre. Hát megkergült az az Ogli pasa? Hiszen az a leány, kiről a levél említést teszen, épen az ő egyetlen leánya, a szép Sárka. Csak van jó dolga, hogy a tulajdon leányát kiszolgáltassa a vad eserkesznek.

Indulatosan járt fel s alá a teremben. Azt gondolta hirtelenében, hogy talán jobb lenne az egész iratot a künn várakozó esausz képes részéhez törölni és azután hadd jönné

aminek jönni kell. De hirtelen eszébe ötlött a fenyegetés. Az a veszedelmes eserkesz még megtenné, hogy feldulja az egész várost. Hogyan viselhetné el a lelkén, hogy ő miatta kő kövön ne maradjon Debreczenben?... Furfang segíthet itt csak, semmi más!

Kiment a künn várakozó eserkeszhez s megmondta neki, hogy üdvözlí a nagy pasát. A levélben foglaltakról majd gondoskodik.

Hazament, de szót sem mert szólani a dolgról. Amint bájokban tündöklő szép leányát meglátta, úgy elfogódott a szive, hogy azt sem tudta: élő-e vagy halott. Egész éjjel nem tudott aludni s még nem hajnalolt, mikor már utban volt a tanácssterem felé, hogy még egyszer elolvassa azt a borzalmas kívánságot rejtő levelet.

Othon meg ezalatt anya és leány nagy tanakodásba estek, hogy ugyan mi lehet az ő gazdájukat. Ebédnél alig eszik valamit s az éjjelt is csak úgy tölti el, mint a veszélytől rettegő nyul.

— Baja van apádnak, leányom! — szól az aggódó hitestárs. De miképen lehessen megtudni, hogy mi bu-bánat mardossa szivét?

A szép Sárka sehogyan sem tudta ezt kitalálni. Az igaz, hogy kedveltje volt az édesapjának és minden kívánságát teljesítette a szerető apaszív. De hát lehetnek oly körülmények, melyek miatt az apai szív is bezárul, mint a kövesült kagyló.

Keresztes István főbíró uram leverten, nehéz gondolatoktól terhelt kebellet tért aznap haza. Az étel sem ízlett neki úgy, mint

Rideg volna életünk dal és zene nélkül. Ezt érezték a világ legrégebb népei, kiknél fejlett zenei érzékre találunk mindenhol. Dal és zene lelkesítették őket a harcz tüzeiben és a béke nyugalmas napjaiban. E kettő adott szint életüknek, nemzeti törekvéseiknek, enyhületet bánatukban, ez fokozta örömeiket. Dalban öntötték ki szívük tularadó érzelmeit és zenével kísérték a dalban megnyilatkozott édesbus örömeiket és panaszaikat. A dal és zene a nép lelkéből fakad önmagától, mint a virág; a gyakorlat és az emberi szép érzék dajkáló karjain aztán mindkettő művészetté finomul s így nemesíti a szívet, felemeli a lelket, eloszlatja bánatunkat, fokozza örömeinket, visszavezet bennünket ifjúságunk virágkorába, kedves emlékeket elevenít fel a múltból s szívünket megtölti a hazafias, vallásos érzelmek sokaságával és hitet, bizalmat, szerelmet öntve lelkünkbe. A dalnak és zenének három hurja van, az egyik a vallásos szív áhítatából, a másik a hazaszeretettel erős érzéséből és a harmadik az édes szerelem aranyzárlatából van fonva. Így ölelkezik a csodálatos hangszere a vallás, hazaszeretettel és szerelemmel.

A népek és nemzetek műveltségi fokának elbírálásánál döntő nézőpont az, vajjon van-e érzékük a dal és zene iránt. A legműveltebb nemzetek életében minden időben nagy szerepet játszott a dal és a zene és jaj annak a nemzetnek, mely legnemesebb érzelmeit nem tudja dalban és zenében kifejezni. Dal és zene nélkül kihalt a nemzet, mint a madárdalt nélkülözö erdő és berek, virágai ezek az emberi szívnek, melyek nélkül kopár a lelkünk, mint a szikla, melyen nem tud gyökeret verni a rózsátó.

Sok, végtelen sok lelki gyönyör fakad a zenéből. Csak azok tudják azt kellőleg méltányolni, kik leverve a sorstól, önmagukra hagyatva, vagy csalódva az emberek-berekben és legnemesebb álmaikban úgy maradtak az életben, mint a szedett szőlőtő, vagy letarolt mező. Mennyi vigasztalást találtak, ha hangszerükhöz ülve, elsírták azok hurjain vagy azok billentyűin fájdalomukat, csalódásaikat és multjuk emlékeit? Ilyenkor nem érezték magukat egyedül, visszazártak a dai és zene szárnyain a multba, mikor még boldogok voltak, mert azt hitték, hogy a föld virágainak illata és színe örökké megmarad. S ha emlékeik felelevenítésénél könyvek is csillogtak szemekben, ezek meg-

könnyítették lelküket s a dal és zene utolsó akkordjainak elhaltával lelkükben új erőt érezték az élet és önmagukkal való küzdelemre...

A debreczeni Zenede, mint fentebb említettük, idestova negyven esztendő óta működik. E hosszú idő alatt nagy szolgálattal tett a kulturának és hatalmas emeltyűjévé vált az általános művelődésnek. Vezetőit munkájukban mindenhol a legtisztább önzetlenség vezette. Nehéz dolgot végeztek kezdetben, különböző akadályokkal kellett megküzdeniök, de ezeket legyőzve, diadalt arattak a nehézségeken; évről-évre nagyobb haladást mutattak fel szellemi és anyagi téren, nevet szereztek az intézetnek úgy, hogy most már büszkén dicsekedhetnek alkotásukkal és szorgalmuk gyümölcseivel.

A Zenede, a mellett, hogy kitünően berendezett iskolájában a növendékek szárait vezeti be a magasabb zene tudományába, téli hangversenyeivel nagyban hozzájárul kulturánk emeléséhez. Mennyi szellemi élvezetet nyujtanak hangversenyei, ezt csak azok tudják kellőleg méltányolni, kik a zenét az élet fűszerének tartják s abban jártasak. Hálával tartozunk a Zenede elnökségére, igazgatóságára és választmányára iránt, melyeknek tagjai annyi fáradozással igyekszenek velünk megszerettetni a művészetet. A mi széthuzó társadalmi életünk mintha megszűnnék, mikor a Zenede fényesen világított termeibe lépünk. A kiket egyébként nem tud összehozni a mi sajtóságon s rideg és exclusiv társadalmi rendszerünk, azok ott a művészet csarnokában a művészet szeretetének szíveket és elméket egygyé olvasztó hatása alatt szívesen találkoznak egymással.

A gondosan, szakértelemmel, önzetlen ambícióval, a művészet szeretetével párosult lelkismeretességgel és kitünő tanítói erővel vezetett intézetet eddig elért eredményei méltán dicserik és bizonyára nem szorul az én igénytelen tollamra a végből, hogy himet varrjak rá. Mindazonáltal nem kötelessége a sajtónak — melynek én legkisebb munkása vagyok — hogy méltassa azt a nemes munkát, melyet a debreczeni Zenede évről-évre kifejt a zeneművészet érdekében. Az intézet hatása már is nagyon meglátszik a zeneművészet napról-napra való terjedésén és művészeti életünk

fellendülésén. Bizonyára jótékony hatását fokozottan fogjuk látni és jólesőleg érezni a jövőben is, mert erre nézve biztos garanciát nyujtanak nekünk az intézet negyvenéves multja, a művészetért rajongó vezetősége és a tanárikar nemes, önt-láldozó tevékenysége.

Ezeket kívánjuk elmondani azon alkalomból, hogy a debreczeni Zenede 1900—1901-re szóló értesítőjét megkaptuk, bízva irásunkat azon óhajjal, hogy az újonnan kezdődő év gyarapítsa ismét egy levélkével az intézet érdemkoszoruját, melyet hosszú évek munkásságával szerzett.

Koncz Ákos.

A kínai háboru.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, aug. 28.

Hol van a kínai császári udvar? Mint már tegnap jeleztük, ez most a legfontosabb kérdés. Választ azonban még mindig nem kaptunk. Állítólag San-szi tartományban, Pekingtől délnyugatra, de bizonyosat senki sem tud. Az a tegnapi jelentés pedig, a mely szerint a japánok Tung-Csu-Funál elfogták volna a császári udvart és egész kíséretét, eddig megerősítést nem nyer, sőt inkább alaptalannak látszik. Ennek folytán egyelőre béketárgyalásokról sem lehet szó, ha ugyan beszélhetünk békekötésről ott, a hol mindenki tagadja a formális háborút.

Peking helyzetéről megint nyugtalanító hírek érkeznek. Boxerek, fekete zászlósok és rendes kínai csapatok északról, délről és keletről készülnek támadásra a főváros, illetőleg az azt megszállva tartó nemzetközi csapatok ellen. Folyó hó 25-ére várták az összeütközést, de hogy valóban megtörtént-e, azt nem tudjuk, mert a közvetlen hírszolgálat Pekingből még mindig nagyon nehézkes.

A kelet-ázsiai kérdés nemzetközi vonatkozásában, mint kezdettől fogva, úgy most is Angolország, Oroszország és Japán állanak előtérben.

Oroszország Washingtonban formálisan megegyeztetve azt a mult napokban elterjedett hírt, mintha hadat üzent volna Kínának. Angol lapok szerint ellenben beismeri, hogy Mandsuországot egészen hatalmába akarja

máskor. Komor, redőkbe szedett homlokkal ült az asztalnál.

— Beteg vagy talán? — kérdezte az aggódó hitestárs.

— Igen, feleségem! Nagyon beteg vagyok! A lelkem van tele keserűséggel, a szívem égető fájdalommal. Kincset kérnek tőlem, olyan drága kincset, melyet nem adhatok oda, még ha az egész város elpusztul is miatta.

— Micsoda kincs ez?

— Itt a levél, hallgasd meg és ítélj! Megtehetem-e én, a mit ez a kegyetlen pasa követel?

Elolvasta a levelet halkan, megszótagolva minden egyes szavát. A főbíró arca elhalványult a hallottaktól, de annál nagyobb tűz égette tőle a szép Sáríka szívét.

— Mit leszünk itt teendők? — kérdezte a főbíró. — Az a kegyetlen pasa nem enged!

— Sohse busuljon édes apám — mondta a szép leány. — A jó Isten minket is megáldott furfanggal, nemesak azt a pogány törököt. Elmegyek én hozzá édes örömet és vissza is jövök, úgy, amint oda mentem!

— Te mennél, te ártatlan galamb, a kegyetlen ölyv kezébe? Hogyan engedhetném ezt?

— Már pedig itt nincs más választás! Vagy elmegyek oda, vagy a várost pusztítja el az a pogány fajzat. Én miattam bizony egy csepp bántódása se legyen senkinek. Csak bizza rám édes apám, majd elbánok én vele, hogy holta napjáig megemlegeti.

Alig telt egy órába, egyik utcáról másik utcára terjedt el Ogli pasa kívánsága. A szép Sáríka igen sok barátjával dicsekedhetett. Ezek most mindannyian odagyülekeztek főbíró uram udvarára, hogy a teendők felől értesüljenek.

Sáríka kiadta nekik a parancsolatot. Minden leány fegyverezze fel magát két nagy vasfedővel és mihelyt az alkonyat közeledik, ott legyenek lesben a hadházi erdőben. Ő bemegy a pasa sátorába s mikor elérkezettnek találja az időt, égő szalmacsóvát dob fel a levegőbe. Akkor aztán szólaljanak meg a fedők, minél nagyobb zajt üssenek és rohanjanak szélsébséggel az alvó török táborra.

Minden így történt. A derék amazonok fedőkkel felfegyverkezve mentek alkonyat táján a hadházi erdőbe. Lehettek vagy kétszázan. Mindannyi edzett, derék magyar lány, akik bizony a kardot is könnyen elforgatták volna.

Keresztes Sáríka már előbb elment a török táborba s jelentkezett Ogli pasánál. Az epedő szívü pasa kitörő örömmel fogadta a bájos leányt. Bevezette sátorába s különféle csecebecsékkel kedveskedett neki.

Mikor aztán gondolta, hogy az amazonok már elrejtözve várnak a jelre, megszólalt:

— Bocsáss meg, kegyelmes pasa, hogy szólok hozzád. Engedd meg nekem, hogy értesíthessem szüleimet megérkeztemről.

Hogy ne is engedte volna a szerelmes szívü pasa. Kiment a sátor elé s gyönyörködve nézte, mint dobja fel Sáríka az égő tűzcsóvát. Azután is nézett volna még,

de nem volt ideje rá. Sáríka átkarolta a nyakát s úgy szorította magához, hogy a szemei is düledtek bele.

A török tábor mélyen aludt, de talán halálos álmából is fölriadt volna, arra az iszonyu zajra, melyet négyszáz vasfedő idézett elő. Az amazonok megjelentek vasfedőket verve, neki egyenest az alvó tábornak, mely a szokatlan zajra ész nélkül ugrott fel s azt sem tudva, minő veszélyről van szó, futott az amazonok elől, amint lábai engedték. Irtóztató össze-vissza zavarodás lett. A lányok ütötték a fedővel a futó török katonákat, ahol érték. Alig került öt percbe, az egész török tábor vad futásban iramodott széjjel.

Sáríka meg még akkor is ott fogta karjai között Ogli pasa nyakát. Nem is engedte el, míg leánytársai vissza nem tértek a nagy győzelmi hírrel. Akkor aztán ledobta a földre az izmostestü eszterket, aki elérte azt a boldogságot, hogy a szeretett leány karjainak szorításától lehelte ki lelkét.

A tanács hallván az örvendetes hírt, ünnepélyes istentiszteletet rendelt; az amazonokat pedig felruházta azzal a joggal, hogy a tanácsülésben részt vehessenek s ott szavukat fölemelhessék.

A török szultán értesülve a seregét ért csufáságról, megtizedeltette az elfutott hadat; a szerelmes Ogli pasa holttestét pedig a Tiszába dobatta.

A vitéz amazonok sokáig ünneplés tárgyai voltak Debreczenben s a szép Keresztes Sárít azután csak Debreczen megmentőjének hívták.

keríteni. A japán-kínai békekötés után Oroszország tudvalevőleg megkapta Mandzsuriában a haotangi félszigetet Port-Artur katonai és Talienvan kereskedelmi kikötővel, valamint azt a jogot, hogy vasutat építsen az országon végig és csapatokat tartson ott, a hol ezt a vasut védelme végett szükségesnek itéli. Ez egyértelmű volt az ország virtuális birtokjogával; úgy látszik azonban, hogy Oroszország immáron nem elégszik meg ezzel, hanem formálisan birtokába akarja venni Mandzsuriát.

Első sorban Japán állja útját ennek a tervnek. Erre vonatkozólag azt jelentik, hogy Japán hajlandó a megegyezésre, azzal a kikötéssel, hogy ugyanolyan jogokat kapjon Kóreában, mint Oroszország Mandzsuriában. De vajon Oroszország föláldozza-e Kóreát Mandzsuriáért?

Angolország ezalatt a Jan-cse-kiang völgyére készül rátenni a kezét. Ez Kínának legvirágzóbb, leggazdagabb része, közel kétszáz millió lakossal. Angolország mindig ezt a vidéket jelölte meg tulajdonképpeni érdekkörül és lehet, hogy épen ezekből a korábbi nyilatkozatokból keletkezik az a kombináció, hogy a st.-jamesi kabinet elfoglalni akarja azt. Mindezeknek a terveknek és szükségszerű következményeiknek a megvalósítása igazán nehezen volna megkülönböztethető a mennyei birodalom földarabolásától.

Irodalom.

(**Esterházy, mint király.** A mikor nagy Napoleon Ausztria ellen viselt háborút, kiáltványt bocsátott ki, melyben arra hívta föl a magyarokat, hogy rázzák le az osztrák igát, sőt néhány diadalmas csata után egész komolyan foglalkozott az önálló független magyar királyság föllállításával. Szokásától eltérően nem saját emberei közül ültetett volna valakit a magyar trónra, hanem följárlotta a koronát Esterházy hercegnek, aki azt azonban nem fogadta el s a nemzetben sem keltett visszhangot a fölkelésre hívó kiáltvány. A háboru Ausztriával s mondhatjuk, egész Európával folyt tovább. Ezt a korszakot tárgyalja most az a nagyszabású díszmű, melynek gyönyörűen illusztrált IV. és V. füzetét már megjelent. Az egész történelmi munka czime: Magyarország a XIX-ik században, írásban és képekben, szerkesztője és kiadója Pálffy Ferenc budapesti ügyvéd, aki óriási munkát végzett az adatok gyűjtése, az anyag megválogatása és a remek szép illusztrációk megszerzésével. Valóban díszművet kap az előfizető, aki füzetenkint összegyűjti s így alig érezhető pénzösszeggel szerzi meg, mert a havonként megjelenő füzetek ára egy korona. Az egész világ történelmét öleli fel a munka, vissza pillantást vetve az ó kortól kezdve minden jelentősebb eseményre s ezzel párhuzamosan tárgyalva a XIX-ik század történelmét érdekes, vonzó és tárgyilagos előadásban. Hogy némi fogalmat adjunk az érdeklődőknek, felemlítjük, hogy az utolsó füzet 45. színen nyomott illusztráción kívül XIII. Leó pápát adja műmellékletül. A díszes mű iránt érdeklődők forduljanak Pálffy Ferenc czimére: Budapest, VII., Erzsébet-körut 29.

(**Hajdumegye földrajza** (írta Csúrka István), mely korábban már a helybeli iskolák tankönyvéül elfogadtatott és bevezetett, a legutóbbi egyházmegyei tanügyi bizottsági gyűlésen — Ritóokh István hivatalos bírálata alapján — az egyházmegyében levő iskolákra nézve, mint kiválóan alkalmas, hézagpótló műtankönyvül elfogadtatott és az egyházközségi tanügyi bizottsághoz megerősítés és pártolás végett felterjesztetett.

HIREK.

— **Esküdtek kisorsolása.** A debreczeni kir. törvényszéknél a harmadik esküdtzéki ülészek folyó évi szeptember hó 17-ik napján kezdődik. Ezen esküdtzéki ülészek tartamára szolgálatot teljesítő esküdtek listáját szombaton állította egybe a törvény-

szék szüneti tanácsa Baróthy Béla bíró előklésével. A tanácsban résztvettek dr. Oláh Miklós és Tatay Ferenc bírák, Balogh Béla jegyző. A kir. ügyészséget Horváth alügyész, az ügyvédi kamarát Nagy Sándor ügyvéd képviselte. A kisorsolt rendes esküdtek névsora: Tóth Kálmán kereskedő, László Albert kereskedő, Kállay Sándor gazdálkodó, Matyasovszky Andor gépgyáros, Fehér Sándor gazdálkodó, Ökrös gazdálkodó, Kovács Gyula kereskedő, Balogh Péter gazdálkodó, Jakobovits Aladár terménykereskedő, Sámy Béla hivatalnok, Jeney József gazdálkodó, Lichtschein Sámuel gazdálkodó, Laczka László géplakatos, Áron Jenő kereskedő, Szigeti István gazdálkodó, Vilmányi Imre gazdálkodó, Gaszner Géza hivatalnok, dr. Sz. Szabó József orvos, id. Csóka Sámuel háztulajdonos, Révész Lajos tanár, Vass Károly tanár, Darvas Izidor postatiszt, Molnár András gazdálkodó, Ungvári András gazdálkodó, Bíró Pál tanár, Labancz Mihály tanár, Tóth Ferenc gazdálkodó, Rigó Alfonz bankhivatalnok, ifj. Bosznay Károly kereskedő, dr. Balkányi Miklós ügyvéd. Sajtóügyhöz kisorsoltattak: Szücs Kálmán biztosító hivatalnok, Falk Ármin gyáros, Keszler Jakab kalapos, L. Nagy Bálint magánzó, Kertész István gazdálkodó, Beczner Frigyes tanár. Pótesküdték lettek: Riesz Henrik kocsi-gyáros, dr. Tüdös János ügyvéd, Ganovszky Lajos kereskedő, Karay Sándor tanár, Szalay István állatorvos, Kovács Balázs kertész, Kovács József ügyvéd, Scheppel Mihály órász, Pásztor János gazdálkodó, Gáll Ferenc birtokos.

— **Főispánunk öröme.** Vármegyénk közszeretében álló főispánját örvendetes családi esemény érte. Ifjabbik leánya: Mariska grófnő, Strada Gyula huszárkapitány neje egy egészséges kis leánynak adott életet, édes örömet szerezve ezzel a köztisztelőben álló család minden tagjának.

— **Háziezredünk gyakorlatai.** A debreczeni 39., a nagyvárad 37., az aradi 33-ik gyalogezred, továbbá a temesvári 61. gyalogezred egy zászlóaljja, a nagyvárad 61. gyalogezred és a Vilmoshuszárok ezrede most tartja gyakorlatait Belényes környékén Lovetto és Schwitzer altábornagyok vezetése alatt. A nagyvárad 37. gyalogezred Fenes községben, az aradi ezred Nyégerfalván, a debreczeni 39. ezred, továbbá a tüzérek és a huszárok pedig Belényesben vannak elszállásolva. Hétfőn nagy czéllövészeti gyakorlatok voltak a mézesi dombrol, a karbunári szakadékokban elhelyezett fabábukra. A lefúvás szeptember 3-án lesz s a katonaság 4 ón távozik el Belényes vidékéről.

— **A játék vége.** Gyerekek mulattak a Stern-féle ház udvarán. Tökéket ugráltak keresztül. A játék azonban rosszul ütött ki a kis tíz éves Szilágyi Gáborra, mert ugrásközben egyik tökérről oly szerencsétlenül esett le, hogy karját kitörte. A kis fiút beállították a közkórházba.

— **Beiratás a nőipariskolába.** A nőipariskolába a beiratások szeptember hó elsején kezdődnek s folytatódnak 3-ik, 4-ik és 5-ikén. A hivatalos óra az iskola helyiségében naponként d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5 óráig tart. Az újonnan beiratkozandó növendékek a legutolsó osztályban szerzett bizonyítványukat kötelesek felmutatni.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Rezes József, 32 éves, ref. vallású, hadházi illetőségű házmeester tegnap Széchenyi-utca 36. sz. alatti lakásán felakasztotta magát. Tettét azonban észrevették és levágták a kötélről s beállították a kórházba, de rugódózása közben úgy elharapdálta a nyelvét, hogy aligha veszi többé hasznát.

— **Halálos küzdelem a vonaton.** A Karczagról reggel induló vonattal a karczagi rendőrkapitányság két veszedelmes egyént: Orosz Pál és Bárh István betörő tolvajokat egy rendőr fedezete alatt kísértette Debreczenbe a királyi ügyészséghez. A mikor a vonat a kabai állomást elhagyta, a két betörő, kik Donáth Ferenc rendőrrel külön harmadosztályú kocsiszakaszban ültek, megtámadták kísérőjüket. Iszonyu küzdelem fejlődött ki a két rabló és a rendőr között. A nagy lármát és a rendőr segélykiáltásait meghallották a szomszéd szakaszban, a honnan az ablakon keresztül kiabáltak a távolabb levő vonatvezetőnek. Mikor a vonat menetét meglátták az egyik fogoly, Barth István leugrott, de oly szerencsétlenül, hogy homlokát beleütötte egy távjelző oszlopba, minek következtében eszméletlenül terült el a vasuti töltésen. E közben a másik fogoly szintén menekülni akart. A rendőr kétségbeesett küzdelmet fejtett ki a visszatartásán, minek az lett a következménye, hogy a fogoly magával rántotta a kísérő rendőrt a kocsi s mind a ketten a mozgásban volt vonatról lebuktak a pályatestre. Orosz Pál fogolynak a ruhája fennakadt a kocsi hátsó ajtajában, minek következtében a lábai a vonat kerekei alá kerültek s azokat a térdben elszakította a vonat. A véres testet meg vagy ötven lépésre vontolta. A rendőrnek nem történt semmi baja. A két szerencsétlenül járt foglyot föltették a vonatra és beszállították Debreczenbe. Orosz Pál utközben meghalt. A másik fogoly súlyos agyrázkódást szenvedett. Élve ugyan, de eszméletlen állapotban szállították be a kórházba.

— **Tévedés vagy valóság.** A „Debreczen“ tegnapi számában Zih Sándor b. újfalu ev. ref. lelkész nyilatkozatot tesz közzé: „Tévedés a Debreczeni Ellenőrben“ czímmel, melyben a debreczeni ev. ref. egyházmegye közgyűléséről hozott tudósításunkról azt állítja, hogy annak a reá vonatkozó részei a valóságnak meg nem felelnek. E nyilatkozattal szemben kijelentjük, hogy tudósításunk az arra vonatkozó s a gyűlés napját követő szombati számunkban megjelent helyreigazítással együttesen, a gyűlés lefolyásának hű képét adja.

Tehát a lelkész ur, a ki egyébiránt nyilatkozatában maga is beösméri, hogy nem tudja, miként folyt le a gyűlés és mily határozatot hozott, tudósításunkat ferdítéssel vagy tévedéssel alaptalanul vádolja. A nyilatkozat azon kijelentéseire pedig, melyek a közgyűlés határozatainak bírálatára vonatkoznak, azt jegyezzük meg, hogy az ügy elítélése az illetékes fegyelmi hatóság hatáskörébe tartozik s így ahhoz még most hozzá nem szólhatunk.

— **Ahol nem unatkoznak.** Érdekes látványt nyújt a figyelőnek az a népvándorlás, mely az EMKE-kávéházba a megnyitás napjától végbe megy. Az a valóban gyönyörű helyiség — ismerve Kis Adolf népszerűségét — csakugyan kicsinek bizonyult. Az EMKE-kávéházat ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— **Eljegyzés.** Dr. Gáll Endre budapesti kir. alügyész, ki itteni alügyészi működése alatt városunk előkelő társas köreiből közkedveltségben állott — mint a fővárosi lapok írják — Budapesten eljegyezte Láncezy Etelkát, Láncezy Józsefné leányát.

— **Dr. Uy Kálmán orvos** a hat heti külföldi tanulmányutjából hazaérkezvén, — orvosi gyakorlatát újra megkezdte a Kossuth-utca 45. sz. lakásán.

— **A grófné orfeumengedélye.** Érdekes atiratot küldött tegnap Esztergommegye alispánja Hajdúvármegye alispánjához. Az

érdekes átirat özv. gr. Haller Oszkárné szül. Rindsmaul Adél grófnőre vonatkozik, ki nemrég engedélyt nyert a miniszteriumtól arra, hogy orfeumelőadásokat tartson. Az engedélyt azonban csak arra az esetre kapta meg, ha előbb régi engedélyét Esztergomvármegye alispáni hivatalához betérjeszti. A grófné azonban ezt nem tette, sőt újabb Esztergomvármegye területéről teljesen ismeretlen helyre költözött. Erre vonatkozik Esztergomvármegye alispánjának átirata. Az átirat ismerteti az esetet és kéri Hajdúvármegye alispánját, ha netalán gr. Haller Oszkárné, szül. Rindsmaul Adél grófnő a megye területén találatnék, vonják be tőle az engedélyt.

— **Zsarolás szerelemmel.** Nagyon szép asszony Maros-Bogáton Rotán Szimionnak a felesége Panga Anikó, égő parázs a két szeme, piros az orcája, hamis a zuzája. De mit ér a szépség, ha száraz a kenyér. Azt mondta tehát a napokban a furfangos Panna az urának?

— Te Szimion, szerezhethetnék mi pénzt, sok pénzt ezzel az én két csábitó szememmel.

— Hogy, hogy?

— Hát úgy, hogy én becsábitom az árendást, ölelem, csókolom és — te elbújsz, azután megcsípsz bennünket és addig ki nem megy innen, míg nem fizet.

Ugy is lett, a napokban arra ment az árendás és a szép Anikó reá mosolygott, reá kacagott: miután pedig a szép asszony kacagásának e legkeményebb árendás — szívek sem képesek ellenállni, hát betért ő is a házba.

A szép Anikó ölelgette, csókolgatta, — akárcsak a szindarabokban — megjelent a boszszuálló férj Rotár Szimion és kezdte agyba-főbe verni a felesége állítólagos elcsábitóját. Az ütlegetől összeesett a szerelmes árendás és könyörgésre fogta a dolgot; erre azután a felbőszült férj lecsillapult és azt mondta, hogy pardont ad, ha 3000 forintot fizet.

A megrémült árendás megígért mindent, de mivel nincs nála pénz, kérte a csalódott férjet, hogy jöjjön vele a lakására, a hol fizet.

El is indultak, de a mint kiléptek az ajtón éppen ott ment el a csendőr — s ekkor már az árendás került felül és rögtön bepanaszolta a zsarolókat, kiket azonnal el is csíptek. — A szép Panga Anikó beismerte, hogy igaz, amit beszél az árendás és csakugyan zsarolni akartak, de Rotár Szimion tagad.

— **Leégett összes termés.** A Halmi mellett fekvő Dabóc köztség összes kalászos terménye leégett a napokban. A községi gazdák ez évi terményeiket a községi kivül egy közös helyre hordották össze cséplés alá, a mint a cséplőgépet beállították s a cséplést megkezdették: csakhamar lángba borult az egész község ez évi termése. A tüzet állítólag a kazánból kiszálló szikra okozta. Biztosítva csak nagyon csekély része volt, mert ezen a vidéken a biztosítás még ma sem örvend nagy kelendőségeknek. Az egész községben csak egy gazdának maradt meg 28 keresztből álló termése, mely még összehordva nem volt.

— **Elveszett szivartárca.** Tegnap este a Nagyerdőn a régi lövölde előtti téren elveszett egy barnabőr szivartárca. A tárca belsejében egyik oldalán: Emlék, — másik oldalán: Feri van kihimezve. A megtaláló jutalomban részesül, ha szerkesztőségünkben átadja.

— **Tűz Szamos-Becsen.** Tegnap délután nagy veszély fenyegette a szatmármegyei virágzó Sz-Becsen kis községe. — A község egyik részében támadt a tűz ismeretlen okból s a sűrűn egymás mellé épült házakat s gazdasági épületeket rohamosan kezdte pusztítani. A tüzet csak akkor sikerült lokalizálni, mikor a szomszéd községekből is megérkezett a segítség. Teljesen leégtek a Rápolti Ignác, Rápolti Ferencz, Rápolti Károly, özv. Rápolti Istvánné házai s melléképületei, valamint a Rápolti Endre istállója, melybe egy borju is benégett. Biztosítva alig volt valami.

x **A ki olesón akar venni bőrből** pénz, szivar- és dohánytárcazt, sakk, dominó, sétat, valódi ezüst és ébenfából dohányzó készleteket, esernyőt önműködő zárral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, — tajtékpipák, szípkák, száraz rendkívül nagy választékban kaphatók **Schwartz** Dániel dohányzó-eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Goluchowszky a királynál.

Budapest, augusztus 29. Goluchowszkyt ma délelőtt tizenegy órakor a király kihallgatáson fogadta.

A román király utja.

Bécs, aug. 29. A román király ma Ischlbe utazott.

A Medve-ügy.

Budapest, augusztus 29. Medve Miklóst egy külföldi gyógyintézetbe szállították. Ezzel a hírrel szemben szülei úgy nyilatkoznak, hogy fiuk egyik birtokukon időzik.

A királygyilkos pöre.

Milánó, augusztus 29. Bresci ügyének végtárgyalására a nőknek nem adtak jegyet. A gyilkos tegnap így szóló ügyvédjének: „Tudom, hogy szerepe igen hálálatlan lesz.”

Milánó, augusztus 29. Bresci az elmúlt éjjel szigorú őrizet alatt kísérték a börtönből az esküdszéki épületbe. A börtönőrök mellett tűzérkatonák is végeznek őrségi szolgálatot, ügyelve arra, hogy merénylet ne történhessen. Az óvatosságra az adott okot, mert az anarkistáktól névtelen levél érkezett, melyben kijelentették, hogy a tárgyalási épületet levegőbe fogják röpteni.

Milánó, aug. 29. A tárgyalást már holnap befejezik. Összesen 15 tanu van beidézve. Tíz az államügyészség, öt pedig a védelem részéről.

Milánó, aug. 29. Bresci nyugodtan ül helyén. Hírlik, hogy a kérdésekre nem fog felelni. Ügyvéde a tárgyalás elhalasztását fogja kérni, melyet bizonyosan elvetnek.

Milánó, aug. 29. Bresci védői Martelli és Merlino nevű ügyvédek.

KÖZGAZDASÁG.

Az olajos növények termelésének jelentősége.

Gyökeresen megváltozott termelési és piaci viszonyainknál fogva feltétlenül kívánatos, sőt szükséges is, hogy a talaj egyoldalú gabonatermeléssel való kizsákmányolásával hagyjunk fel s helyes arányban vonjunk bele vetésforgóinkba a kereskedelmi és ipari növényeket.

E növények közül legalkalmasabbnak az olajos növények, mint pl. repeze, mák, napraforgó, mádia stb. mutatkoznak, mert ezek után az őszi gabona kiváló jó helyet talál, azonkívül kevés ápolást igényelnek, értékesítésük könnyű s végül annak dacára, hogy a közöttük nagy számban fellépő állati ellenségek s éghajlati változások iránti érzékenységük miatt sokszor nem a várakozás reményében sikerülnek, átlagban mégis több és nagyobb hasznot adnak, mint a gabonafélék.

Az olajos növények most felhozott előnyei dacára azt tapasztaljuk, hogy a gazdák megszokott konservatívizmusa itt is előtérbe lép s ennek következményeként ama sokszor hangoztatott igazság, hogy

milliók és milliók mennek ki oly termények s termékekért, a melyek itthon előállíthatók lennének, itt is észlelhető.

Nem tudjuk eléggé helyteleníteni gazdáink e magatartását s épen ezért emeljük fel szavunkat az olajos növények termelésének felkarolása érdekében, a mit indokolta tesz még azon körülmény is, hogy azok a reájuk fordított ama költséget, a mely az istállótrágya s esetleg műtrágyák használatából merül fel, bőségesen visszaszolgáltatják a belőlük nyert olajpogácsa feltakarmányozása, a levél és szárrészek trágyává való átalakítása folytán.

A külföldi gazdaságok megmutatták, hogy e tekintetben igen szép eredményeket lehet elérni. Nem ártana, ha ez esetben követnők példáikat.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, augusztus 29.

Piaci árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza	uj. veres minőség	77	6.60 — 6.50
"	"	78	6.75 — 6.90
"	"	79	6.85 — 7.—
"	"	80	6.95 — 7.05
"	sárga	78	6.65 — 6.80
"	"	79	6.80 — 6.95
"	"	80	6.90 — 7.00
Rozs	uj	71/72	5.90 — 6.00
"	"	72/74	6.00 — 6.05
Árpa	"	"	5.15 — 5.30
"	(jobb)	"	5.70 — 6.—
Zab	"	"	5.00 — 5.10
Tengeri	"	"	6.10 — 6.20

Társas-élet Hajdu-Böszörményben.

— A lawn-tennis társaság estélye. —

Nagy becsültetést s elismerést érdemel a társadalom, a közélet minden olyan tagja, aki nemcsak hivatalos kötelességeinek tesz eleget, hanem szabad idejét arra fordítja, hogy abban a körben, abban a városban, a melyben él, jó társaságot, jó társadalmi életet teremtsen.

Az elismerésnek ez a koszorúja méltán illetheti a szomszéd Hajdu-Böszörmény város egyik igen tevékeny szellemű, az ottani társadalom egyik előkelő tagját: Galánffy Lajos kir. közjegyzőt.

Nemcsak hivatalát tölti be hivatás-szeretettel, hanem ezenkívül egész életén át arra törekedett s törekszik ma is, hogy H-Böszörmény kisvárosias társadalmi életét emelje, jóvá tegye.

Erre nézve nemcsak az ambíció, de a tehetség is megvan benne. Sokoldalú tehetség. A művészeteknek nemcsak buzgó pártolója, de azokban szakértő is. — Hogy pedig az irodalomnak is mily lelkes s szakavatott munkása, ezt a lapokban, közelebbről a lapunkban is nagyszámmal megjelent szépirodalmi művei fényesen bizonyítják.

A ki nem csupán hivatalának, hivatásának él, hanem ezenfelül a közélet, a társadalom terén is kiveszi a reá váró feladatok betöltésében az őt megillető részt, az mindenkor számíthat e működésében hála, elismerésre. Mert az érdem mindenkor méltó az elismerésre.

Kitartással van biztosítva a siker!

Lelkesültség s kitartás jellemezték Galánffy Lajos társadalmi munkájában. Ennek adott elismerést a múlt vasárnap, aug. 26-án a h.-böszörményi lawn-tennis társaság, a midőn a lawn-tennis társaság megalkotóját, a társaság elnökét Galánffy Lajos urat s családját azon alkalomból, hogy hosszas távollétük után, a tátrai fürdőzésből haza jöve, körükben ismét üdvözölhették.

A nevezett napon délelőtt egy, a Kecskeméthy Lajos, Langhammer, Mérey Sándor és Kopaček József urakból álló küldöttség megjelent az ünnepelt elnök lakásán s ünnepélyesen meghívták a városi fürdőkertben levő lawn-tennis pályához, ahol délután 5 órakor vette kezdetét az ünnepély.

Az intelligencia ez időre szép számmal gyűlt egybe s az első zenekar jó zenéje mellett játszott a különféle játékpályákon.

Hat óra tájban megérkezett Galánffy

ur kedves családjával. A zenekar a Rákóczi-indulóval fogadta, a társulat egyik tagja pedig rövid szavakban üdvözölte. Somossy Linuska, Somossy B. polgármester kedves kis lánykaja pedig élővirágcsokrot nyújtott át.

Galánffy urat láthatólag meglepte a szivélyes üdvözlötetés s az örömmel az a kifejezése, melylyel a társulat tagjainál találkozott a viszontlátás alkalmával.

Este a fürdőkert vendéglőben társasvacsora volt, mely alkalommal a társulat ifju tagjai nevében Radimetzky Zoltán gyógyszerész mondott szép pohárköszöntőt a szeretett elnökre, mire Galánffy L. hálatelten válaszolt.

Majd táncvizsga következett, a mely éjfélig tartott.

Az estélyen jelen voltak: Asszonyok: Galánffy Lajosné, Győrössi Imréné, Kopacsek Aurélné, dr. Kertész Józsefné, Major Gyuláné, Morvay Gézáné, özv. Nagy Sándorné, Pápay Károlyné, Porcsalmy Gyuláné, Somossy Béláné, Szike Endréné, özv. Székely Töhötömné, Szolnoky Gerzonné.

Leányok: Galánffy Ágnes, Győrössi Erzsike, Herfort Anna, Kertész Karlin, Kopacsek Ilonka, Major nővérek, Pápay nővérek, Tomossy Anna és Lina, Weszprémy Jolán.

A négyeseket 16 pár táncolta.

Egy kellemesen töltött együttlét emlékeivel jóleső érzéssel távozott a jelenvölt díszes társaság, mely az érdemnek oly szép elismeréssel, szeretettel adózott, a mikor a lawn tennys társaság érdemes elnökét, társadalmunk tevékeny férfiat hozzá méltó módon tisztelte meg.

(— n. — r.)

Az idegfájdalom és kísérői.

Valamiképen az előrs csapata ingerli az elenséget a nélkül, hogy nagy veszteséget okozna neki, azonképen az idegfájdalom, mely magában véve nem veszedelmes betegség, kifárasztja áldozatait, a kiket a vérszegény, gyöngye vörű és a kimerült idegek következtében elgyöngült emberek közül szed. Mint az előrs katonái, ez a betegség is hirtelen és minden oldalról támad. Egyszer a fejet, az ideget és a fogat támadja meg, hogy azután egészen váratlanul hátge rinceztáját vagy oldalszurás alakjában lépjen föl a test más részén. A betegségnek azt a fajtáját mondja el Bugnon kisasszonynak (Torny-le-Grand, Svájc) következő levele:

— A Pink-pilulának köszönhetem, hogy egészségem visszanyertem. Rettenetes idegfájdalom, mely hosszú idő óta kínozott, sajnálatraméltóan vérszegényvé tett és annyira elgyöngített, hogy semmit sem tudtam dolgozni. Éjjente nem hunytam be a szememet és annyira izgatott voltam, hogy minden tagom fájt. Azt hiszem hogy vérem a felével megfogyatkozott és rettenetes idegfájdalmat kellett kiállanom. Egy ujsághír a Pink-pilulára terelte figyelmemet. Próbát tettem vele és már az első skatulya is javulást hozott. Miután több skatulya pilulát fogyasztottam el, erőm visszatért, éjjel jól tudtam aludni, jó étvágyam lett és idegeim lecsöndesedtek. Ma ismét teljesen egészséges vagyok és napi munkámat kifáradás nélkül végezhetem. Hozza levelemet nyilvánosságra, hogy mások is okuljanak belőle.

Érdemes a megemlítésre, hogy a Pink-pilulák elérte gyógyulás kettős irányban hatása. A vér erősítésével és megújításával képessé tették Bugnon kisasszonyt arra, hogy ellenálljon a fájdalomnak és az idegrendszerre való közvetlen hatással meggyógyították magát a fájdalmat. Oldalszurás, ideges főfájás, Szt.-Vitus-tánc, mind olyan betegség, melyet a Pink-pilula az idegre való hatásával meggyógyít. A vér erősítésével és fölfrissítésével pedig a vérszegénységet és a reumatizmust gyógyítja meg.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerertárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerertárban, Budapest, király-utca 12.

A száműzött nagyherceg regénye.

A német lapok mostanában sokat írnak egy huszonöt évvel ezelőtt Brüsszelben megjelent könyv hősről. A könyv teljes címe: Le roman d'une Americaine en Russie. A regény hőse Konstantinovitsch Miklós orosz nagyherceg. Míg az orosz császári dinasztia tagjait nagyszámu orosz és külföldi katonai kitüntések díszítik, addig Konstantinovitsch nagyherceg neve mögött semminemű kitüntést sem sorol fel az orosz udvari naptár. A nagyherceg

lakóhelyül a regény egyszerűen Taskent-et, a turkesztáni ázsiai kerület székhelyét említi meg. Huszonöt év óta lakik már a herceg önkénytelen száműzetésben a kis város falai között, ezer mértföldnyire a fényes Szent-Pétervártól, melynek örömeiből egykor teljes mértékben vette ki részét. Azóta hír sem jött Taskentből a nagyherceg állapotáról. Konstantinovitsch fogolyként őrzik a városban és ha nem is kerül a nyilvánosságra, de tényleg kitzasztották az udvar köréből. 1871 november havában a szentpétervári jókedvű társaságban új csillag tűnt fel, a ki Fanny Lear amerikai leány volt. A leány azelőtt már Párisban való tartózkodása alkalmával is sokat beszéltetett magáról mind azon társaságokban, a hol megfordult és mert akkortájt Páris amugy is unalmassá és csendessé vált, elhatározta, hogy a Szajna partja mellől a Newa partjai mellé költözködik. A bájos miss, kit a legelőkelőbb francia családok ajánlottak be a szentpétervári előkelőségekhez, azoknál igen barátságos fogadtatásra talált.

A szóke, hódító szépségű amerikai leány tiszteletére csakhamar ebédeket, szánkázásokat és pikniket rendeztek, úgy, hogy Miss Fanny Lear rövid idő múlva a katonai és udvari szokásokból többet sajátított el, mint némelyik tiszt, vagy sok az udvarhoz tartozó személy. A nagy opera egyik nagy bálján, melyet az amerikai leány vidám társaság körében keresett fel, találkozott azzal a férfival, a kinek sorsára később oly végzetes befolyást gyakorolt.

Az akkor alig 22 éves Miklós nagyherceg Konstantin nagyhercegnek, II. Sándor császár ifjabb öccsének legidősebb fia volt. Gyorsan megszerették egymást. Az ifju nagyherceg az első pillanatban beleszeretett a szoborszerű, kaczer és szeszélyes missbe, a ki természetesen örömmel fogadta az előkelő pártfogót. A nagyherceg egészsége azonban már akkor is meg volt támadva, erős ideggörcsökben szenvedett. Olykor mindenki iránt jóindulatot tanúsított, gyakran pedig a harag és a düh teljesen hatalmába kerítette. A viszony persze nem maradhatott titokban, de a pétervári társaság szemtől hunyt, mondván, a fiatalságnak ki kell tombolnia magát. Az ifju nagyherceg azonban csakhamar erősen kompromittálta magát. Mindenütt magával vitte szép kedvesét; vadászatokon férfiruhába öltöztetve, nyilvános ünnepélyekre kedvesével ment el, sőt mikor egy alkalommal anyjával utazott a fiatal nagyherceg, kedvesét is becsémpészte a csári szalonkocsiba. Mikor a nagyherceg nővérét, a görög királynét Athénben meglátogatta, kedvese akkor is vele volt és akkor már nyilvános botrány lett a dologból, úgy, hogy a szép Lear kisasszonynak azonnal távoznia kellett Görögországból. Mikor aztán a nagyhercegnek a 200.000 rubelnyi évi apánás sem volt elég és kedvesének pazarlása adósságokba kergette, atyja és a császár elérkezettnek látták az időt arra, hogy a szerelmespárt erőszakkal választották el egymástól. Miklós nagyherceget a Kína ellen indított csapatok parancsnokságával bízták meg és így a fiatal nagyhercegnek több hónapra át távol kellett lennie Oroszországtól. A balkézről való fiatal özvegy ezt az időt Párisban töltötte. Mikor azonban Kinában a háboru véget ért, Miklós nagyherceg ismét visszaesett régi szenvedélyébe. A szép Fannyt visszahozatta Párisból és újra kezdődött a régi élet, utójára aztán arra vetemedett, hogy édesanyjának egy szentképéből a legértékesebb rubint-követ kilopta és megbizta hadsegédét, hogy zálogosítsa el. A lopás kitudódott és a haragos császár elfogatta könnyelmű unokaöccsét a szép miss-szel együtt, a kinél házkutatást is tartottak.

Az amerikai leány azonban óvatos volt és már előzőleg összes ékszereit és papírjait az amerikai követségnél helyezte el. Az amerikai követ pedig oly hevesen védelmébe fogadta a szép leányt, hogy csakhamar szabadon bocsátották, s megígérték neki, hogy a nagyherceg

az ő javára végrendeletet fog csinálni, sőt ráadásul 100.000 dollárt is adtak neki, csak hogy minél gyorsabban hagyja el az orosz határt. A fiatal nagyherceget pedig hideg vízzel győgyították és a kleptománia betegségét igyekeztek ráfogni. A császár végre is unokaöccsét megfosztotta minden rangjától és Orosz-Ázsiába száműzte.

A szép Fanny visszatért Párisba, szeretett és mulatott, nem feledkezvén meg arról, hogy oroszországi kalandja megmaradjon az utókor számára.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Aranymezők Japánban.** A japán ujságok mostanában tele vannak azokkal a tudósításokkal, melyek a Japánban felfedezett aranyföldet írják le. E hírek szerint az aranytartalmu folyógyak terjedelme 3500 mértföldre rug és az összes aranytermő terület 1¼ millió acre-ra; kétségtelen, hogy az aranytartalmu földek gazdagsága nagyon különböző, de annyi bizonyos, hogy az aranytermelés ezen az óriási területen gyümölcsöző lesz. Az aranymezőket 1898 ban fedezték fel és a következő évben már 7000 ember dolgozott a földeken, a mostani szezonban pedig 40.000 emberre becsülik a munkások számát. A múlt évben 2500 font aranyat nyertek. Találtak fél font súlyu aranydarabokat is, de a darabok súlya átlag 1/5—1/4 font. A japán bank igazgatói tanácskozást tartottak, hogy az arany kivitelét miképen akadályozzák meg. Elhatározták, hogy az aranyföldeken ügynökségeket állítsanak fel, melyek a termelt aranyat azonnal meg fogják vásárolni. Az aranyat most még nagyon kezdetleges módszer szerint nyerik, de már akadt egy amerikaiakból alakult társaság, a mely az aranyföldek intenzív kiaknázását tűzte ki feladatául.

* **Az öklöző pap szenvedései.** Néhány hóval ezelőtt nagy hírre tett szert Axtell J. J., Royal Oak, michigani kis város methodista lelkésze. Hogy bebizonyítsa, miként a szesz italok élvezése nem szükséges a testi erő fenntartásához, szabályszerű ökölvíadalra ment egy kocsmárossal, ki az ellenkezőt állította és a kocsmárost öt forduló alatt fényesen legyőzte. De a győzelem a lelkésznek állásába került. Községe nem akarta elhinni, hogy az öklöz is — bármily erős legyen — helyet foglalhat egy pap érvei közt és Axtellnek kiadta az utat, különösen, mert kitudódott, hogy Axtell késznek nyilatkozott jótékony célra Chicagóban nyilvánosan mutatni boxolási ügyességét. Axtell tehát elvesztette állását, ökölvíadornak nem akart beállni, élni pedig kell s így — borbélyműhelyt nyitott Royal Oakban. A műhely virágzott, mindenki sietett fölösleges arczszőrétől ily nevezetes férfi által szabadulni meg. De az irigység megint ellene tört. Kiszélték, hogy Michiganban nem szabad másokat borotválni engedély (license) nélkül. A városka borbélyai tehát elhívták az állami borbélyegyesület elnökét, ki Axtell ellen elfogatási parancsot eszközölt ki. A szegény ember most új foglalkozás után néz.

* **Balzac szobra.** Balzac mégis csak kap szobrot. Még pedig azt, a melyet Falguire kezdett meg. A mikor a nagy mester meghalt, tanítványa Bouillott befejezte a sokat hányatott szobrot. A Palais Royal terét szemelték ki a szobor helyéül. A leplezést még ez évben fogják megtartani. Augusztus 18-án lesz különben ötven éve, hogy Balzac meghalt. Rodin vezetése mellett egy bizottság gyászünnepélyt fog rendezni ezen a napon.

RÖPPENTYÜK.

* **Vleznállison.** Utas: „Kérem, kalauz, miért megy ez a vonat olyan átkozott lassan?”

Kalauz: „Mert a vonatvezető vőlegény, az állomáson várja a menyasszonya, s azért most, a vonatvezető ur — borotválkozik. Nehogy megvágja magát...”

* **Konzultáció.** Tanár: Hát ha mindenképen örökös akarnak, vagy ő nagysága, vagy ön, uram, menjen fürdőhelyre.

Férj: Oh, hiszen mehetünk mindketten, van miből.

Tanár (szigorú hangon): Mondtam, vagy ön, vagy ön nagysága.

* **Takarékos.** — Ejh kolléga, a feleségem új kalapért kínoz, mert a maga felesége már kapott. Mindig maga kezdi!

-- Persze — de csupa takarékoságból. A második asszony már mindig szebbet, jobbat akar, mint az első.

* **Modern.** Gazdag kisasszony: Nem, én nem lehetek az öné!

Gavallér: Jegyezze el magát hát kisasszony legalább három hétre velem, hogy meg-nőjjék a hitelem.

* **Ő-e, vagy én?** A: Tegnap együtt halászatok Boriskával. Fogtatok-e valamit?

B: Hát persze, hogy fogtunk. Eljegyeztük egymást. Csakhogy nem tudom neked egész pontosan megmondani, hogy ő fogott-e meg engem, vagy én. . . őtet?

REGÉNY.

A „Világ Szive“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.)

75.

— Mondjátok meg lady Mayának hogy vendégei várnak rá, — szolt Mattai, azzal megfordult, hogy elbucsuozzon tőlünk s halk hangon így szolt: — Találkozni mindenesetre találkozni fogunk délbén a pyramison s ott majd etválik, hogy mi lesz veletek, történnék azonban bármi is, arról biztosak lehetek, idegen barátaim, hogy a mennyire tölem kitelik, védelmezni foglak. Isten veletek.

Az egyik lány kifutott a szoba másik végén levő ajtón s székeket hozván be ülésel kínált meg, a többiek pedig nem messze tőlünk csoportba állottak s úgy nézegettek ráak szemük szegletéből. Nemso kára kinyilt az ajtó s belépett rajta Maya. Selyem serape volt rajta, mely fejét és vállait egészen elföldte s igazán igen édesen és ennivalóan festett a szoba halvány világitásánál.

— Üdvözöllek barátaim, — szolt a mint meghajtottuk magunkat előtte. — Atyám megengedte, hogy megmutassak egyet-mást ebből a városból, melyet oly nagyon vágytatok meglátni.

— Ezek a hölgyek majd velünk jönnek, gyerünk, induljunk, ha készen vagytok.

Felkészültünk hát, Mayát közrevettük, utánuk pedig az udvarhölgyek és testőrök lépdelték. Áthaladtunk a téren, mely az elmult éjszaka az ünnepek színhelye volt, most pedig hajnalban teljesen elhagyatottan állott s elérkeztünk a pyramist környező zárt térségre, melynek fehér kőből készült falai vadászati jelenetekkel, képirással irt magyarázó szöveggel, közben-közben a Szívnek jelképével voltak telefaragva. A fal kapujánál megállottunk, hogy jól szemügyre vehessük az előttünk álló pyramisnak hatalmas tömegét. A sennor szerint az egyiptomi pyramisok között is csak egy van, a mely nagyobb ennél, de a mint monda, ennek külseje sokkal bámulatosabb, mert fehér, sima falai csak úgy csillogtak a napfényben s egyenletes felületét csak az aljától tetejéig vezető széles lépcsőzet szakította meg.

— Ugy-e, hogy rengeteg egy épület, — szólalt meg Maya, a mint észrevette csudálkozásunkat — manapság már nem is lehetne párját felépíteni. A hagyomány szerint huszonöt ezer ember teljes ötven éven át dolgozott rajta. Huszezeren a követ vágták és szállították ki a kőbányából, ötezeren pedig az összerakással voltak elfoglalva.

— Honnan került ide a kőanyag? — kérdé a sennor.

— Egyrésze innen a templom talapzata alól való, — felelé Maya, — a nagyobb részét azonban óriási tutajokon a szárazföldről szállították ide.

— Ugy hát ez a pyramis üres belül? — kérdezem.

— Igen, rengeteg sok szoba van benne, nagyrészek a kincsek és árucikkek raktárául szolgálnak, talapzata alatt pedig kripták vannak, melyekben a kacikáknak, nejeiknek és gyermekeiknek temetkező helye van elhelyezve. Ott van azonkívül a Szívnek Szanktuáriuma, a melyet — ti is tagjai lévén a Rendnek — talán nektek is megengedik, hogy meglátogassatok. Gyertek, menjünk fel a lépcsőn, — szolt s a téren áthaladva, a lépcső aljához vezetett bennünket.

Negyven láb széles lehet a lépcső s hat emeletben vezetett a pyramis csúcsára. Mindenik emelet ötven lépcsőből állott s egy ilyen emelet végén pihenő helyek voltak berendezve.

Lassu menetben haladtunk fel a lépcsőkön, nyomunkban a kísérettel, de fáradtságunk nem volt hiábavaló, mert végre is feljutottunk a pyramisnak lapos tetejére.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Nyilatkozat.

„A szolyvai égvényes savanyviz szén-sav- és szikló-tartalmánál fogva egyike a legkiválóbb alkalikus vizeknek. Sokkal jobb a krondorfi, preblai és bilini vizeknél.“

Magyar Baedeker, 1899.

Vegyünk Schweizer-selymet!

Kérjen ön mintát fekete, fehér vagy színes újdonságainkból, méterenként 1 kor. 20 fillértől 18 koronáig.

Különlegesség: Selyemszövetek, látogatási-, menyasszonyi-, bál- és utozai toillettekhez, valamint blousok, bélések stb.-hez.

Ausztria és Magyarországon közvetlen magánfeléknél adunk el és a kiválasztott selyem-szöveteket vám- és bérmentesen a lakásra küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Dr. SZABÓ-féle

VIRÁG-CRÉME

az arczéremek gyöngye.

Teljesen ártalmatlan anyagokból készült, higanymentes arczkenőcs, mely miután nem zsíroz, nappal is használható. Üdévé, puhává s fehérré teszi az arcz s kezek bőrét. Kiválóan javalva az arczbőr minden tisztátalansága ellen, mint bőratkák, sömör, bőrhámlás, szeplő, továbbá szélkifujta kezek s arcznál.

Egy tégely ára
70 fillér (35 kr.)

Főraktár: Debreczenben,

MIHALOVITS I. gyógyszer-tára.

Legkitünőbb minőségű

Chassellas és Passatutti szőlő.

Legnemesebb fajú

Vilmos Kálmán, Sándor ezár stb.

körték

s egyéb gyümölcs-különlegességek

Geréby Fülöp utódai

kereskedésében.

Kiadó urilakás

Kossuth-utcán 26. sz. alatt,
földszint az utcára 5 szoba, üveges előszoba és mellékhelyiségei azonnal bérbevehető. Szép udvar, jóvizű kut, mosóház.
Értekezhetni **Kardos László** Kossuth-utcai üzletében.

Köszén-kátrányt

legjobb minőségben

zsindely- és deszka-tetők,

továbbá szőlő-karók behuzására, mely által azok tartóssága kétszerre hosszabb. Továbbá **czulapok**, melyek a földbe ásatnak, kerítések és gazdasági eszközök befestésére, hordókban 250 kilogramm körüli súlytartalommal 100 klgknt 7 korona 50 fillér és 1000 kilogrammon felül pedig 100 klgknt 6 korona 50 fillér árért, a hozzávaló hordókat pedig külön darabonként 3 korona árért, a gyártelepen ajánl a

Légszeszgyár igazgatósága
Debreczenben.

Naplók,

Főkönyvek,

Ténytárkönyvek,

Folyószámlakönyvek,

Lejárató könyvek,

Előjegyzési könyvek,

Bevásárlási könyvek

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapírosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papírosból

legelőbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés

Kossuth-utca 13.

Apró hirdetések felvételeinek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételeinek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szögig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Videkről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

	Eladó	Egy oszidosan butorozott szoba a Collegium közvetlen közelében kiadó.— Egyháztér 5. szám, emelet.	Tanulónak
Egy-két diák jó családnál ellátást nyerhet. Cím a kiadóhivatalban. 42.	egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papirkereskedésben.	43	Egy jó házból való fiú, ki két vagy három középiskolai osztályt végzett, Geréby Fülöp utódai cégénél felvétetik. 44

10303.

1900.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő, alább elsorolt kaszállók, az 1900. év október hó 1-ső napjától kezdődőleg egy, esetleg három évre, nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fognak.

A kaszállók a következők:

I. Fancsikán.			
1. Tóth Elek-féle	15 hold	116	□-öl, kikiáltási ár 90 korona.
2. Gyökös Péter	19 "	109	" " " " 114 "
3. Krasznay-féle 1/3 része	9 "	349	" " " " 40 "
II. Paczon.			
4. Tolvajné-féle.	4 hold	428	□-öl, kikiáltási ár 30 korona.
5. Erdey Gábor-féle	2 "	366	" " " " 20 "
III. Bánkon.			
6. Csáky Gergely-féle	11 hold	568	□-öl, kikiáltási ár 100 korona.
7. Baik-Szilágyi-féle	14 "	320	" " " " 150 "
IV. Guthon.			
8. Csonka Károly-féle (Tiba)	14 hold	592	□-öl, kikiáltási ár 100 korona.
9. Barta Pálné féle	17 "	1077	" " " " 140 "
10. Burai Sándorné és Jeney Józsefné-féle	41 "	1268	" " " " 252 "
11. Csontos Ferencz-féle	20 "	1268	" " " " 130 "
12. id. Pozsonyi János-féle	27 "	422	" " " " 200 "
13. Czeglédi (Varga Mihály-féle)	61 "	1126	" " " " 300 "
14. Kocsis Istvánné-féle	37 "	1147	" " " " 200 "
15. Székely Mihályné (Czégény-féle).	27 "	498	" " " " 200 "
16. Tar Károly (Lukács Géza)	48 "	1349	" " " " 200 "
17. Kovács Sándorné (Teremi)	9 "	933	" " " " 62 "
18. Óri István (Kovási).	27 "	647	" " " " 100 "
19. Oláh János (Gulyás)	13 "	1112	" " " " 200 "
20. Kocsis András	6 "	171	" " " " 72 "
21. Nagy Sándor (Nagy Bálint)	36 "	812	" " " " 260 "
22. Kis István-féle	11 "	237	" " " " 100 "
23. Varga Jánosné-féle	33 "	611	" " " " 120 "
24. Hosszu parlag	5 "	559	" " " " 40 "
25. Hornyák József-féle	19 "	884	" " " " 160 "
26. Almási (Gáll) féle	10 "	137	" " " " 100 "
27. Bereczki Ferenczné-féle	19 "	96	" " " " 110 "
28. Erdei-féle (Láró jegy alatt)	8 "	613	" " " " 50 "
29. Sipos János-féle	16 "	758	" " " " 90 "
30. Bagi hegy	17 "	1527	" " " " 100 "
31. Szabó István-féle	32 "	1303	" " " " 260 "
32. Dalmi Károly — Tar Mihályné részben			" " " " 90 "
33. Lantos-féle (Büdös-kut)	14 "	873	" " " " 62 "
34. Kiss Jánosné (Csige) féle	15 "	327	" " " " 80 "
35. Veremhegy	1 "	1572	" " " " 30 "
36. Mezei Péter-féle	39 "	333	" " " " 145 "
37. Kiss András-féle	11 "	1381	" " " " 120 "
38. Vezendi parlag részben			" " " " 80 "
39. Rózsa János-féle (Száro)	18 "	273	" " " " 100 "

Ezenkívül a kaszállók kimérése alkalmából visszamaradt 5, esetleg több holdas tisztas terület is ugyanezen alkalommal haszonbérbe adatni fognak.

Az árverés

I. a **Fancsika** és **Pacson** levő kaszállókra 1900. szeptember hó 18-ik napján, a nagyceserei erdőszőlőknél;

II. a **Halápon** és **Bánkon** levő kaszállókra 1900. év szeptember hó 19-ik napján a halápi erdőszőlőknél.

III. a **Guthon** levő kaszállókra 1900. év szeptember hó 20-ik napján a guthi erdőszőlőknél; — mindenkor **délelőtt 10 órakor** fog megkezdetni és megtartatni.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál, valamint az erdőmesteri hivatalnál megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, bánatpénzül az árverelő bizottság előtt letenni.

Kelt Debreczen, 1900. augusztus 23.

A városi tanács.